

DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2025-92-17>
УДК 336.76:658.310.13

П'янов С.В.

здобувач наукового ступеня доктор філософії,
Державний біотехнологічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-6461-648X>

Pianov Sergii

State Biotechnological University

КОМПЛАЄНС-ФУНКЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ УЧАСНИКІВ РИНКІВ КАПІТАЛУ ЯК ДРАЙВЕР ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

COMPLIANCE FUNCTION OF PROFESSIONAL CAPITAL MARKET PARTICIPANTS AS A DRIVER OF THE DIGITAL TRANSFORMATION OF THE UKRAINIAN STOCK MARKET

У статті досліджено розвиток комплаєнс-функції професійних учасників ринків капіталу України як важливого чинника цифрової трансформації фондового ринку. Розкрито нормативну базу, зокрема Кодекс корпоративного управління та стандарти НКЦПФР, що визначають вимоги до внутрішнього контролю різних категорій учасників. Проаналізовано вплив цифровізації на організацію комплаєнсу: перехід до електронного документообігу, дистанційне обслуговування, зростання обсягів даних та швидкість технологічних змін. Визначено ключові напрями вдосконалення, серед яких інтеграція комплаєнсу в бізнес-процеси, належне управління даними, актуалізація внутрішніх політик, розвиток професійних компетенцій, посилення внутрішньої взаємодії та формування культури відповідальності. Показано, що поєднання технологічних, організаційних і людських ресурсів забезпечує адаптацію до нових викликів, підвищує прозорість операцій і зміцнює довіру інвесторів, створюючи передумови для подальшої гармонізації українського ринку капіталу з європейськими стандартами.

Ключові слова: комплаєнс, внутрішній контроль, професійні учасники ринків капіталу, цифровізація, корпоративне управління, фондовий ринок України.

The development of the Ukrainian stock market is taking place amid profound changes driven by the impact of digital technologies and increasing demands for transparency in corporate governance. The transition to electronic document flow, the automation of business processes, and the use of remote interaction formats create new challenges for capital market participants. Professional market participants must respond swiftly to technological innovations while maintaining high standards of internal control. Under these conditions, the implementation of effective compliance mechanisms becomes particularly important to ensure legal adherence and reduce the risk of violations. The relevance of the topic is explained by the fact that digitalization opens not only new opportunities but also complex challenges for management and oversight. The logic of control is changing: processes are becoming more dynamic while requiring clear coordination. This compels professional market participants to seek new approaches to corporate governance and risk assessment. Adapting traditional models to the digital environment becomes a priority. Equally important is the need to cultivate a culture of integrity that reinforces the formal procedures of internal control and supervision. The article addresses issues that emerge at the intersection of innovative technologies and the requirements for transparency and accountability. It analyzes how digital changes influence the organization of internal control systems among professional capital market participants and how compliance functions as an integral component of such systems. The importance of combining technological solutions with the human factor is emphasized, as automation does not eliminate the need for well-developed internal policies and continuous professional development of personnel. It is stressed that an effective compliance system in the context of digital transformation must maintain a balance between the rapid pace of technological change and adherence to regulatory requirements. The rapid development of financial technologies, the influence of international standards, and shifts in the economic environment create a new field for scholarly reflection. Therefore, examining compliance as an essential part of the internal control system in capital markets becomes a necessary condition for the further development and increased competitiveness of the Ukrainian stock market.

Keywords: compliance, internal control, professional capital market participants, digitalization, corporate governance, Ukrainian stock market.

Постановка проблеми. Цифровізація українського фондового ринку трансформує операційне середовище для професійних учасників ринків капіталу. Зростання обсягів даних, використання онлайн-платформ для укладання та реєстрації транзакцій, а також впровадження нових технологій управління ризиками вимагають від професійних учасників ринків капіталу не лише модернізації своєї технічної інфраструктури, але й посилення дотримання регуляторних стандартів. За цих умов функція комплаєнсу стає ключовим елементом забезпечення прозорості та довіри ринку, оскільки поєднує нагляд за дотриманням правових вимог з культивуванням культури відповідальності.

Водночас, сучасна практика виявляє низку проблем. Нормативно-правова база поступово наближається до європейських стандартів, але темпи її змін часто випереджають можливості професійних учасників ринків капіталу адаптувати свої внутрішні політики. Багато установ не мають достатніх ресурсів для постійного оновлення процедур контролю, а навчання фахівців з комплаєнсу вимагає системного підходу. Як наслідок, зростає ризик порушень, що негативно впливає на інвестиційну привабливість ринку та фінансову стабільність.

Наукова значущість питання полягає в необхідності розробки теоретичних та методологічних основ удосконалення функції комплаєнсу в контексті цифрової трансформації. Його практична важливість впливає з необхідності для професійних учасників ринків капіталу швидкої адаптації до нових вимог, забезпечуючи при цьому ефективний внутрішній контроль, своєчасне реагування на ризики та дотримання високих стандартів корпоративної поведінки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання функції комплаєнсу та внутрішнього контролю активно досліджуються в різних аспектах, зокрема у зв'язку з цифровою трансформацією фондового ринку. В науковому дискурсі можна виділити кілька ключових напрямків.

Перший напрям пов'язаний із розробкою теоретико-методологічних основ комплаєнсу та його місця в системі корпоративного управління. Азаренкова Г.М., Цовма Б.В. та Томарович Т.В. аналізують засади комплаєнс-контролю в банківській сфері, наголошуючи на важливості чітких процедур і постійного моніторингу [6]. Подібний підхід демонструють Карпушенко М.Ю. та Карпушенко О.О., які розглядають формування системи комплаєнс-контролю як елемент управлінської структури [12]. Сагайдак М.П. та Маринюк І.О. приділяють увагу організаційним моделям та механізмам запобігання порушенням [16]. У цьому ж контексті правову трансформацію корпоративного управління в акці-

онерних товариствах аналізує Борцевич П.С., що сприяє розумінню нормативних передумов для розвитку комплаєнсу [8].

Другий напрям стосується комплаєнсу в ширшому контексті розвитку фондового ринку. Андрусів У., Черчата А. та Орловська Ю. розглядають трансформацію ринку капіталу України під впливом цифровізації та євроінтеграції [7]. Матвійчук В.І., Криворучко А.С. та Янішевський Б.С. аналізують зміни фінансового ринку та пов'язані з ними виклики для регуляторного середовища [15]. Схожі питання порушують Тимошенко Н. [19], Третякова О.В., Харабара В.М. та Грешко Р.І. [20], Шулик Ю.В. [21] та Ярмішко А.О. [22], які досліджують інституційні умови функціонування ринку та шляхи його модернізації.

Окремий пласт літератури присвячено впливу цифрових технологій на корпоративне управління та організацію контролю. Зінюк М. із колегами висвітлює процес цифрової трансформації та її вплив на прийняття управлінських рішень [11]. Зеркіна О. та Євстаф'єв С. розглядають діджиталізацію підприємництва та нові підходи до зберігання й обробки даних [10]. Стеценко Б., Бабяк Н. та Гапонюк М. аналізують інноваційно-знансєві фактори розвитку сучасного фінансового ринку [18]. У цьому контексті також важливі дослідження, які розглядають роль інформаційного забезпечення в системі внутрішнього контролю – зокрема працю Сакуна А.Ж. щодо інтеграції внутрішнього контролю в інформаційні системи управління підприємства [17].

Є також роботи, які підкреслюють значення комплаєнсу як інструмента підвищення прозорості та протидії корупції. Гура В. описує роль комплаєнс-систем у запобіганні зловживанням та підтриманні етичних стандартів [9]. Луньова В.А. зосереджується на впровадженні функцій комплаєнс-менеджменту для забезпечення відкритості бізнесу [13]. Маковоз О. та Коваль Д. розкривають теоретичні підходи до визначення поняття «комплаєнс-менеджмент» та формування його методології [14].

Попри наявність ґрунтовних напрацювань, залишається кілька невирішених питань. По-перше, бракує детальних досліджень щодо специфіки впровадження комплаєнс-функції у небанківських професійних учасників ринків капіталу; багато моделей запозичені з банківського сектору й потребують адаптації. По-друге, недостатньо розкрито механізми інтеграції цифрових технологій у процеси внутрішнього контролю: незрозуміло, як поєднати швидкість технологічних змін із вимогами достовірності й збереження даних. По-третє, залишається питання практичних моделей підготовки персоналу й формування культури відповідальності – попередні дослідження наголошують на потребі, але рідко пропонують ре-

алістичні шляхи її втілення. Нарешті, потребує подальшого вивчення взаємодія комплаєнс-підрозділів з регуляторними органами в умовах цифровізації, зокрема механізми обміну електронною доказовою базою й прозорою звітності.

Саме ці аспекти – поєднання цифрових інновацій з ефективним комплаєнсом, розвиток кадрового потенціалу та забезпечення довіри між ринком та наглядовими органами – становлять проблемне поле, яке й лягає в основу подальшого дослідження в цій статті.

Метою статті є дослідження ролі та значення функції комплаєнсу професійних учасників ринків капіталу в контексті цифрової трансформації фондового ринку України. Завдання полягають у з'ясуванні взаємозв'язку між розвитком комплаєнсу та підвищенням прозорості та стійкості фінансової інфраструктури, визначенні ключових напрямків удосконалення внутрішнього контролю та формуванні пропозицій щодо інтеграції сучасних технологічних та організаційних рішень у практику комплаєнсу професійних учасників ринків капіталу.

Виклад основного матеріалу. Комплаєнс у професійних учасників ринків капіталу в Україні формується на основі поєднання корпоративного управління, внутрішнього контролю та вимог фінансового нагляду. Його метою є не лише запобігання порушенням законодавства, але й сприяння культурі прозорості та відповідальності у фінансових установах. Сучасне розуміння комплаєнсу охоплює набір процедур, які дозволяють своєчасно виявляти ризики та вживати проактивних заходів, а не просто реагувати постфактум.

Нормативну основу цієї діяльності закладає Кодекс корпоративного управління, затверджений Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку у 2020 році [1]. Цей документ містить ключові вимоги та рекомендації щодо побудови системи управління, яка відповідає принципам прозорості, підзвітності та ефективного контролю. Кодекс наголошує, що наглядова рада та менеджмент професійних учасників ринків капіталу мають забезпечити дотримання норм права та внутрішніх політик, а також організувати належний моніторинг ризиків. Подальший розвиток правових засад відбувся через серію спеціалізованих стандартів, що деталізують вимоги до професійних учасників ринків капіталу. Стандарт № 1 визначає основні поняття корпоративного управління та уточнює терміни, які застосовуються у сфері ринків капіталу [2]. Цей документ закладає єдину термінологічну базу для всіх наступних регуляторних актів, що особливо важливо під час цифрової трансформації, коли виникають нові підходи до контролю й управління. Комплаєнс-функція є однією з ключових складових системи внутрішнього контролю професійного учасника ринків капіталу. НКЦПФР у 2023 році оновила Стандарт № 2, що визначає порядок організації

та функціонування такої системи для підприємств, які становлять суспільний інтерес та не є банками [3]. Документ вимагає чіткої структури підрозділів, розподілу повноважень, регулярного аудиту та запровадження механізмів оцінки ризиків. В умовах цифровізації особливу увагу приділено захисту даних та безперервності бізнес-процесів. Для системно важливих професійних учасників діє Стандарт № 3 [4]. Він посилює вимоги до внутрішнього контролю, підкреслюючи роль незалежності комплаєнс-підрозділу, необхідність постійного вдосконалення процедур та використання технологічних рішень для моніторингу операцій. Такий підхід забезпечує швидке реагування на порушення та підвищує стійкість ринку в цілому. Окремо регламентовано діяльність тих учасників, які не належать ані до підприємств, що становлять суспільний інтерес, ані до системно важливих. Для них розроблено Стандарт № 4 [5]. Він визначає гнучкіші, але все ж достатні вимоги до внутрішнього контролю. Це дозволяє невеликим професійним учасникам ринків капіталу адаптувати політики комплаєнсу до власних можливостей, не знижуючи рівень безпеки та прозорості.

Зазначені нормативні акти створюють багаторівневу систему регулювання, яка поєднує загальні принципи корпоративного управління з детальними вимогами до різних категорій учасників фондового ринку. Така структура дозволяє впроваджувати комплаєнс не як просту формальність, а як ефективний інструмент управління ризиками. У сучасних умовах цифровізації це особливо важливо: автоматизовані процеси, дистанційне обслуговування клієнтів та електронний документообіг потребують не лише технічного захисту, а й чітких правових орієнтирів.

Отже, теоретико-правові засади комплаєнсу в Україні вже сьогодні відповідають європейським практикам та водночас враховують специфіку національного фондового ринку. Їхнє послідовне впровадження створює фундамент для подальшої цифрової трансформації ринків капіталу та зміцнення довіри інвесторів.

Цифрова трансформація фондового ринку України відбувається швидко та нерівномірно. Цей зсув зумовлений не лише світовими технологічними тенденціями, а й внутрішніми факторами, такими як війна, обмежений доступ до традиційних каналів обслуговування та необхідність віддаленої роботи. Для професійних учасників фондового ринку це передбачає фундаментальну зміну усталених підходів до операцій, комунікації з клієнтами та внутрішнього контролю.

Цифровізація відкриває нові можливості для роботи відділів комплаєнсу. Електронне управління документами скорочує час, необхідний для перевірки бізнес-операцій, та спрощує контроль дотриман-

ня внутрішніх політик. Хмарні сервіси спрощують обмін інформацією між фахівцями з комплаєнсу та іншими відділами, що дозволяє швидко координувати рішення та продовжувати роботу незалежно від місцезнаходження. Не менш важливо, що сучасні аналітичні інструменти допомагають фахівцям з комплаєнсу відстежувати повноту та точність документів, забезпечувати своєчасну звітність та контролювати дотримання встановлених процедур.

Разом з тим, цифрове середовище накладає додаткові вимоги на організацію самої функції комплаєнсу. Внутрішні нормативні акти повинні регулярно оновлюватися з урахуванням законодавчих змін та нових форматів роботи. Потрібні чіткі правила електронного документообігу, зберігання та перевірки даних, а також процедури дистанційного спілкування з клієнтами та регуляторами. Всі ці елементи повинні бути формалізовані у внутрішніх політиках, що керують діяльністю професійного учасника ринків капіталу.

Темпи технологічних змін стали ключовим викликом. Нормативні вимоги не завжди відповідають ринковій практиці, тому комплаєнс-команди повинні проактивно коригувати власні процедури, щоб уникнути розривів між формальними правилами та реальними процесами. Зростає потреба у фахівцях, які розуміють як правові вимоги, так і технічні аспекти нових форматів роботи, включаючи електронну ідентифікацію та перевірку контрагентів.

Розвиток функції комплаєнсу серед професійних учасників ринків капіталу неможливий без постійного оновлення підходів та інструментів. Це не одноразовий проект, а безперервний процес, що вимагає гнучкості та готовності до змін. Враховуючи сучасні умови функціонування професійних учасників ринків капіталу, доцільно виділити кілька напрямків подальшого розвитку функції комплаєнсу. Ці напрями видаються найбільш значущими для підвищення ефективності та вирішення сучасних викликів.

1. Інтеграція комплаєнсу в бізнес-процеси. Сучасний підхід вимагає, щоб моніторинг дотримання вимог не обмежувався перевітками «постфактум». Підрозділ комплаєнсу має бути залучений на етапі планування нових продуктів, послуг та внутрішніх процесів. Це передбачає попередню оцінку правових та репутаційних ризиків, а також аналіз того, чи відповідають майбутні рішення вимогам законодавства та внутрішнім політикам професійного учасника ринків капіталу. Така інтеграція допомагає запобігти порушенням до їх виникнення та сприяє культурі дотримання правил на кожному рівні.

2. Управління даними та доказова база. Важливість добре організованих даних, що підтверджують відповідність вимогам, зростає. Це включає ведення внутрішніх реєстрів, документування процедур перевірки клієнтів та фіксацію рішень, прийнятих фа-

хівцями з комплаєнсу. Надійна система зберігання та відстеження інформації не лише полегшує взаємодію з регулятором, але й дозволяє швидко контролювати хід перевірок та підтверджує законність дій, вжитих професійним учасником ринків капіталу.

3. Актуалізація нормативної бази та внутрішніх політик. Регуляторні вимоги швидко змінюються, особливо враховуючи наближення українського законодавства до європейських стандартів. Професійним учасникам ринків капіталу необхідно регулярно переглядати свої внутрішні документи, щоб уникнути розбіжностей між законодавством та практичною практикою. Це стосується процедур ідентифікації клієнтів, управління конфліктом інтересів, звітності тощо. Важливо не чекати формальних приписів, а впроваджувати нові правила проактивно. Такий підхід підвищує довіру інвесторів та спрощує взаємодію з наглядовими органами.

4. Розвиток людського капіталу. Жодна система не може ефективно функціонувати без підготовлених фахівців. Професія спеціаліста з комплаєнсу вимагає знань фінансового ринку, права та сучасних інструментів для роботи з інформацією. Особливо цінними є міжнародні програми сертифікації, що підтверджують професійну кваліфікацію та покращують практичні навички. Окрім формальної освіти, важливим є безперервний професійний розвиток: участь у навчальних програмах, професійних спільнотах та обмін досвідом між установами. Активний діалог у професійному середовищі дозволяє швидше реагувати на нові виклики.

5. Посилення внутрішньої взаємодії. Комплаєнс не може бути окремим підрозділом, що діє самотійно. Його ефективність залежить від співпраці з усіма ключовими функціями професійного учасника ринків капіталу: відділами управління ризиками, аудиту, ІТ та обслуговування клієнтів. Чіткі канали комунікації та спільне планування дозволяють своєчасно виявляти проблеми та уникати дублювання процедур.

6. Прозорість та культура відповідальності. Технічні рішення та регламенти не дадуть результатів без належної корпоративної культури. Важливо, щоб керівництво подавало приклад дотримання правил. Працівники повинні розуміти, що дотримання правил – це не формальність, а гарантія довіри з боку інвесторів та партнерів. Регулярне внутрішнє спілкування, обговорення ризиків та відкритість до зворотного зв'язку створюють середовище, в якому порушення стандартів стають дуже мало ймовірними.

Усі ці напрями не існують ізольовано. Вони взаємопов'язані та взаємопідсилюють один одного. Інвестиції в технології втрачають свій сенс без навчених людей, а суворі правила залишаються лише на папері, якщо професійний учасник ринків капіталу не дотримується культури доброчесності. Саме поєднання технічних, організаційних та людських ресурсів формує рівень комплаєнсу, здатний стати

рушійною силою цифрової трансформації українського фондового ринку.

Висновки. Проведене дослідження підтвердило, що функція комплаєнсу професійних учасників ринків капіталу є не лише обов'язком перед регулятором, а й ключовим фактором стійкості та розвитку українського фондового ринку. В умовах активної цифровізації роль комплаєнсу набуває особливого значення. Правильно організована система внутрішнього контролю забезпечує своєчасне реагування на ризики, підвищує прозорість операцій та зміцнює довіру інвесторів.

Отримані результати свідчать про те, що цифрова трансформація породжує суперечливі тенденції. З одного боку, обсяг даних зростає, залежність від технологій зростає, а вимоги до захисту інформації стають суворішими. З іншого боку, сучасні цифрові інструменти дозволяють автоматизувати низку контрольних процесів, роблячи комплаєнс більш ефективним та точним. Таке поєднання викликів та можливостей спонукає професійних учасників ринків капіталу постійно вдосконалювати свої внутрішні політики та практики. Практичне значення дослідження полягає у визначенні ключових напрямків

посилення функції комплаєнсу: технологічне оновлення контрольних процедур, підвищення професійної підготовки персоналу, регулярний перегляд нормативних документів та формування корпоративної культури відповідальності. Така комплексна взаємодія забезпечує адаптивність до швидких змін та підтримує стабільність фінансової інфраструктури.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з поглибленим аналізом практичного впровадження нових моделей комплаєнсу в українських фінансових установах. Доцільно дослідити вплив майбутньої гармонізації законодавства України з законодавством ЄС на підходи до внутрішнього контролю, а також оцінити ефективність різних форм взаємодії між відділами комплаєнсу та державними регуляторами. Окремим напрямком може бути вивчення інструментів підвищення фінансової грамотності та культури доброчесності серед учасників фондового ринку.

Загалом, функція комплаєнсу має потенціал стати одним із рушійних сил цифрової трансформації фондового ринку України. Її розвиток сприятиме зміцненню довіри інвесторів, підвищенню фінансової стійкості та поступовому наближенню національної інфраструктури до сучасних європейських стандартів.

Список літератури:

1. Кодекс корпоративного управління: ключові вимоги і рекомендації: рішення НКЦПФР від 12.03.2020. № 118. URL: <https://nssmc.gov.ua/documents/kodeks-korporatyvnoho-upravlinnia-kliuchovi-vymohy-i-rekomendatsii/>
2. Про затвердження Стандарту № 1 «Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Основні поняття та терміни»: рішення НКЦПФР від 30.12.2021. № 1288. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0261-22>
3. Про затвердження Змін до Стандарту № 2 «Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Організація та функціонування системи внутрішнього контролю в професійних учасниках, які є підприємствами, що становлять суспільний інтерес та які не є банками»: рішення НКЦПФР від 28.03.2023. № 364. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0856-23>
4. Про затвердження Стандарту № 3 «Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Організація та функціонування системи внутрішнього контролю в професійних учасниках, які є системно важливими професійними учасниками та які не є банками»: рішення НКЦПФР від 30.12.2021. № 1290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0267-22>
5. Про затвердження Стандарту № 4 «Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Організація та функціонування системи внутрішнього контролю в професійних учасниках, які не належать до підприємств, що становлять суспільний інтерес та до системно важливих професійних учасників»: рішення НКЦПФР від 30.12.2021. № 1291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0263-22>
6. Азаренкова Г.М., Цовма Б.В., Томарович Т.В. Теоретико-методологічні засади комплаєнс-контролю в системі корпоративного управління банку в сучасних умовах. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2023. № 9 (310). С. 72–80. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-9-310-72-80>
7. Андрусів У., Черчата А., Орловська Ю. Трансформація фондового ринку України в умовах цифровізації та європейської інтеграції: сучасні виклики та перспективи розвитку. *Економічний простір*. 2024. (196). С. 237–243. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.196.237-243>
8. Борцевич П.С. Правова трансформація корпоративного управління в акціонерних товариствах. *Аналітичне-порівняльне правознавство*. 2023. №5. С. 262–266. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.05.46>
9. Гура В. Система комплаєнс як спосіб подолання корупції. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-77>
10. Зеркіна О., Євстаф'єв С. Діджиталізація підприємництва в Україні: поняття та значення. *Економіка та суспільство*. 2024. № 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-52>
11. Зінюк М., Деева Н., Богатирьова К., Мельниченко С., Файвіщенко Д., Шевчун М. Цифрова трансформація корпоративного управління. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2022. № 5 (46). С. 300–310. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.46.2022.3807>

12. Карпушенко М.Ю., Карпушенко О.О. Теоретико-методологічні аспекти формування системи комплаєнс-контролю. *Сучасний стан наукових досліджень та технологій в промисловості*. 2023. № 1 (23). С. 132–142. DOI: <https://doi.org/10.30837/ITSSI.2023.23.132>
13. Луньова В.А. Впровадження функцій комплаєнс-менеджменту для зростання прозорості бізнесу підприємств. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-132>
14. Маковоз О., Коваль Д. Теоретичні основи визначення поняття «комплаєнс менеджмент». *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка*. 2023. № 17 (34). DOI: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-17\(34\)-14](https://doi.org/10.33296/2707-0654-17(34)-14)
15. Матвійчук В.І., Криворучко А.С., Янішевський Б.С. Трансформація фінансового ринку України в умовах цифровізації. *Modern Economics*. 2024. № 45(2024). С. 54–62. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V45\(2024\)-08](https://doi.org/10.31521/modecon.V45(2024)-08)
16. Сагайдак М.П., Маринюк І.О. Дослідження теоретичних основ формування системи комплаєнс-менеджменту організацій. *Вчені записки (Збірник наукових праць)*. 2024. № 37(4). С. 108–120. DOI: https://doi.org/10.33111/vz_kneu.37.24.04.10.068.074
17. Сакун А.Ж. Внутрішній контроль в системі інформаційного забезпечення потреб управління підприємства. *Scientific Collection "InterConf"*. 2024. № 41(185). С. 107–116. DOI: <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.01.2024.010>
18. Стеценко Б., Бабяк Н., Гапонюк М. Інноваційно-знаннєві координати розвитку сучасного фінансового ринку. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2023. № 4. С. 184–188. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2023-4-30>
19. Тимошенко Н. Стратегічні напрями розвитку фондового ринку України. *Економіка та суспільство*. 2023. № 53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-11>
20. Третьякова О.В., Харабара В.М., Грешко Р.І. Фондовий ринок України: особливості функціонування в сучасних умовах. *Економіка та держава*. 2020. № 5. С. 103–107. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.5.103>
21. Шулик Ю.В. Стан та перспективи розвитку фондового ринку України. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2024. № 33(61). С. 69–80. DOI: [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2024-33\(61\)-69-80](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2024-33(61)-69-80)
22. Ярмішко А.О. Фондовий ринок України: аналіз чинників впливу та шляхи модернізації. *Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій*. 2024. № 2 (14). С. 380–388. DOI: <https://doi.org/10.32750/2024-0234>

References:

1. National Securities and Stock Market Commission of Ukraine. (2020, March 12). *Kodeks korporatyvnoho upravlinnia: kliuchovi vymohy i rekomendatsii* [Corporate governance code: Key requirements and recommendations] (Decision No. 118). URL: <https://nssmc.gov.ua/documents/kodeks-korporatyvnoho-upravlinnia-kliuchovi-vymohy-i-rekomendatsii/>
2. National Securities and Stock Market Commission of Ukraine. (2021, December 30). *Pro zatverdzhennia Standartu № 1 "Korporatyvne upravlinnia v profesiinykh uchastnykakh ryнкiv kapitalu ta orhanizovanykh tovarnykh ryнкiv. Osnovni poniattia ta terminy"* [Approval of Standard No. 1...] (Decision No. 1288). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0261-22>
3. National Securities and Stock Market Commission of Ukraine. (2023, March 28). *Pro zatverdzhennia Zmin do Standartu № 2 ...* [Amendments to Standard No. 2 ...] (Decision No. 364). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0856-23>
4. National Securities and Stock Market Commission of Ukraine. (2021, December 30). *Pro zatverdzhennia Standartu № 3 ...* (Decision No. 1290). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0267-22>
5. National Securities and Stock Market Commission of Ukraine. (2021, December 30). *Pro zatverdzhennia Standartu № 4 ...* (Decision No. 1291). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0263-22>
6. Azarenkova H. M., Tsova B. V., Tomarovych, T. V. (2023). Teoretyko-metodolohichni zasady compliance-kontroliu v systemi korporatyvnoho upravlinnia banku v suchasnykh umovakh [Theoretical and methodological principles of compliance control in bank corporate governance under current conditions]. *Naukovyi Visnyk Odeskoho Natsionalnoho Ekonomichnoho Universytetu*, 9 (310), pp. 72–80. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-9-310-72-80>
7. Andrusiv U., Cherchata A., Orlovska Yu. (2024). Transformatsiia fondovoho rynku Ukrainy v umovakh tsyfrovizatsii ta yevropeiskoi intehtratsii: suchasni vyklyky ta perspektyvy rozvytku [Transformation of the Ukrainian stock market under digitalization and European integration: Current challenges and development prospects]. *Ekonomichniy Prostir*, (196), pp. 237–243. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.196.237-243>
8. Bortsevych P. S. (2023). Pravova transformatsiia korporatyvnoho upravlinnia v aktsionernykh tovarystvakh [Legal transformation of corporate governance in joint-stock companies]. *Analychne-porivnialne Pravoynavstvo*, (5), pp. 262–266. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.05.46>
9. Hura V. (2023). Systema compliance yak sposib podolannia koruptsii [Compliance system as a way to overcome corruption]. *Ekonomika ta Suspil'stvo*, (52). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-77>
10. Zerkina O., Yevstafiev S. (2024). Didzhytalizatsiia pidpriemnytstva v Ukraini: poniattia ta znachennia [Digitalization of entrepreneurship in Ukraine: Concept and significance]. *Ekonomika ta Suspil'stvo*, (63). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-52>
11. Ziniuk M., Dieieva N., Bohatyrova K., Melnychenko S., Faivishenko D., Shevchun M. (2022). Tsyfrova transformatsiia korporatyvnoho upravlinnia [Digital transformation of corporate governance]. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 5 (46), pp. 300–310. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptop.5.46.2022.3807>

12. Karpushenko M. Yu., Karpushenko O. O. (2023). Teoretyko-metodolohichni aspekty formuvannia systemy compliance-kontroliu [Theoretical and methodological aspects of forming a compliance-control system]. *Suchasnyi Stan Naukovykh Doslidzhen ta Tekhnologii v Promyslovosti*, 1 (23), pp. 132–142. DOI: <https://doi.org/10.30837/ITSSI.2023.23.132>
13. Lunova V. A. (2023). Vprovadzhennia funktsii compliance-menedzhmentu dlia zrostantia prozorosti biznesu pidpriemstv [Introducing compliance management functions to increase business transparency]. *Ekonomika ta Suspil'stvo*, (56). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-132>
14. Makovoz O., Koval D. (2023). Teoretychni osnovy vyznachennia poniattia "compliance menedzhment" [Theoretical foundations of the concept of compliance management]. *Adaptyvne Upravlinnia: Teoriia i Praktyka. Seriia Ekonomika*, 17 (34). DOI: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-17\(34\)-14](https://doi.org/10.33296/2707-0654-17(34)-14)
15. Matviichuk V. I., Kryvoruchko A. S., Yanishevskiy B. S. (2024). Transformatsiia finansovoho rynku Ukrainy v umovakh tsyfrovizatsii [Transformation of the financial market of Ukraine under digitalization]. *Modern Economics*, (45), pp. 54–62. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V45\(2024\)-08](https://doi.org/10.31521/modecon.V45(2024)-08)
16. Sahaidak M. P., Maryniuk I. O. (2024). Doslidzhennia teoretychnykh osnov formuvannia systemy compliance-menedzhmentu orhanizatsii [Theoretical foundations of forming an organization's compliance management system]. *Vcheni Zapysky (Zbirnyk Naukovykh Prats)*, 37 (4), pp. 108–120. DOI: https://doi.org/10.33111/vz_kneu.37.24.04.10.068.074
17. Sakun A. Zh. (2024). Vnutrishnii kontrol v systemi informatsiinoho zabezpechennia potreb upravlinnia pidpriemstva [Internal control in the information support system for enterprise management]. *Scientific Collection "Inter-Conf"*, 41 (185), pp. 107–116. DOI: <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.01.2024.010>
18. Stetsenko B., Babjak N., Haponiuk M. (2023). Innovatsiino-znannievi koordynaty rozvytku suchasnoho finansovoho rynku [Innovation and knowledge coordinates of modern financial market development]. *Ukrainskyi Zhurnal Prykladnoi Ekonomiky ta Tekhniky*, (4), pp. 184–188. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2023-4-30>
19. Timoshenko N. (2023). Stratehichni napriamy rozvytku fondovoho rynku Ukrainy [Strategic directions of development of the Ukrainian stock market]. *Ekonomika ta Suspil'stvo*, (53). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-11>
20. Tretiakova O. V., Kharabara V. M., Hreshko R. I. (2020). Fondovyi rynek Ukrainy: osoblyvosti funktsionuvannia v suchasnykh umovakh [The stock market of Ukraine: Features of functioning in modern conditions]. *Ekonomika ta Derzhava*, (5), pp. 103–107. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.5.103>
21. Shulyk Yu. V. (2024). Stan ta perspektyvy rozvytku fondovoho rynku Ukrainy [State and prospects of development of the Ukrainian stock market]. *Naukovi Zapysky Natsionalnoho Universytetu "Ostrozka Akademiia"*, 33 (61), pp. 69–80. DOI: [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2024-33\(61\)-69-80](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2024-33(61)-69-80)
22. Yarmishko A. O. (2024). Fondovyi rynek Ukrainy: analiz chynnykiv vplyvu ta shliakhy modernizatsii [Ukrainian stock market: Factors of influence and modernization paths]. *Yevropeiskyi Naukovyi Zhurnal Ekonomichnykh ta Finansovykh Innovatsii*, 2 (14), pp. 380–388. DOI: <https://doi.org/10.32750/2024-0234>

Стаття надійшла: 08.10.2025

Стаття прийнята: 20.10.2025

Стаття опублікована: 14.11.2025